

DÜŞÜNCELER

Zekeriya Sertel

Allah kimseyi yurdundan uzaklarda ölümünü beklemeğe mahkûm etmesin. Bu, muhakkak ki ölmekten bin kere daha kötü bir şey...

Zekeriya Sertel'in kıyı-köşe bir Paris mahallesinde ve otel odasındaki yaşantısını gazetede okurken tüylerim diken diken oldu...

— «Neydi o adamın suçu?»

Söyliyeyim: O, bugün şayet Türkiye'de olsaydı bizim şimdiki birçok «Aşırı solcu»'nun yanında bilir misiniz ki artık bir «Sağcı», bir «Gerici» sayılırdı.

Onun bir tek kabahati var bence... Bugünkü bizim aşırı solcuların söyleyip yazdıklarını o, biraz erken söylemiş ve yazmıştı... İşte bu «Zamansızlığın» da kurbanı oldu. O, «Çok partili» devirde yapılması muhah olan şeyleri, «Tek parti» devrinde yapmağa kalkışmıştı...

Yaşı kırkı aşmış olanlar hatırlarlar. Nazım Hikmet'i hapisneden kurtarmak için bir zamanlar bir imza toplama kampanyası açılmıştı.

Bir gün «Hürriyet» Gazetesinin kurucusu ve başyazarı rahmetli Sedat Simavi'nin odasında otururken bu imza listesini bize de getirdiler.

Nazım, Sedat Simavi'nin gençlik arkadaşıydı. Severdi de onu rahmetli... Edebi değerine toz kondurmazdı.

— «Bana iki gün müsaade edin... Bir şeyi tahkik etmek isterim. Sonra imzalarım o listeyi!...»

Dedi.

Ve Bursa hapishanesine haber gönderdi Nâzım'a... «Nazım bana ben komünist değilim diye bir pusula yolla.. elimdeki gazeteyle canı gönülden katılacağım seni kurtarma kampanyasına» dedi. İki güne varmadan haber geldi. Nazım, Sedat benim ne olduğumu bilir, diyordu.

Ve Sedat Simavi imzasını koymadı o kampanya listesine...

Zekeriya Sertel de Sedat Simavi'nin sevdiği ve saydığı bir meslektaşıydı. Şimdi o;

— «Ben komünist değilim...»

Diye feryat ediyor yabancı ülkelerden.. Hoş o burada iken de hep komünist olmadığını yazardı gazetesinde.. «Vatanımda ölmek istiyorum, bırakın beni geleyim.. Geleyim de komünizmin içyüzünü anlatayım vatandaşlarıma» diyor.

Zekeriya Sertel'i ben de yakından tanımak fırsatını buldum. Vakıta o zamanlar henüz çok gençtim amma bugün, göz kırpmadan kabımı basarım ki o bir komünist değildi.. Dedim ya.. O, bugün bizim aşırı solcuların yanında bir «gerici» sayılır artık!

Hele gelsin yurda şaşırarak göreceksiniz ki ona önce saldıranlar bizim «aşırı solcular» olacaktıdır.

Şimdi Anadolu Partisini kurmağa çalışan takunyali Erbakan'ın bile «Yabancı sermayeyi kontrol etmek lâzım» deyişine hakarak aynı şeyleri vaktiyle söylemiş olduğu için adı komüniste çıkartılan Zekeriya Sertel için:

— «Zavalı çok pahalı ödedi erkenciliğinin cezasını...»

Demekten başka söyleyecek bir söz bulamıyorum..

HİKMET BİL

